

PRESTIŻE & WSTYDY ZETEK

RAPORT Z BADANIA ETNOGRAFICZNEGO

2024

NOTATKA DO RAPORTU

Zasilani głębokim zaciekawieniem otaczającym nas światem, postanowiliśmy podjąć wyzwanie wyjścia poza nasze bańki. Gotowi na ryzyko utraty równowagi, w zamian za odkrycie czegoś zupełnie nowego. Była to intensywna podróż, a dla niektórych wpisała się w pierwsze doświadczenia z badaniami etnograficznymi!

Wspierany przez

Y&LOVERS

Napędzany przez

Pasję do badań i komunikacji oraz 14 młodych badaczy i badaczek z całej Polski

METODOLOGIA

ETNO PERSPEKTYWA

W okresie od 20 lutego 2024 roku do 20 marca 2024 roku, jako grupa młodych badaczek i badaczy, przeprowadziliśmy łącznie 15 wywiadów etnograficznych z młodzieżą w wieku od 14 do 21 lat (aby zachować anonimowość – w cytatach umieszczonych w raporcie zostały zmienione imiona uczestników i uczestniczek badania). Celem wywiadów było uzyskanie odpowiedzi na pytanie, jak młodzi ludzie postrzegają kategorię prestiżu (flexu) i wstydu (cringe'u).

ILOŚCIOWA WALIDACJA

Żeby uniknąć anegdotyczności danych etnograficznych, wraz z Y&LOVERS zwalidowaliśmy podejście do prestiżu i wstydu Generacji Zet korzystając z badania CAWI na próbie 600 osób w wieku od 15 do 26 lat. Ankieta miała na celu zebranie danych statystycznych dotyczących poglądów, preferencji i zachowań tej grupy wiekowej.

TIKTOK DIVE

Dodatkowo przeprowadziliśmy analizę treści na platformie TikTok, skupiając się na materiałach publikowanych przez młodzież. Celem analizy było zidentyfikowanie głównych tematów, trendów oraz sposobów, w jaki młodzi ludzie komunikują się i wyrażają swoje opinie w mediach społecznościowych.

PRESTIŻ

Czym jest, gdzie jest, jak jest?

Czym flexują się Zetki, aby zdobyć uznanie zarówno we własnych, jak i cudzych oczach?

Markowe ubrania i drogie gadżety wciąż są jednym z największych flexów. Prestiż nie ogranicza się jednak tylko do nich. To także **unikalny experience**, który sprawia, że inni patrzą z zazdrością. Zetki wiedzą, że bycie cool to nie tylko posiadanie rzeczy, ale też **życie pełne przygód i pasji**.

Fleksujesz
się rzeczami

Fleksujesz
się rzeczami,
które odzwierciedlają
Twoje pasje

Prestiż dla Zetek to nie tylko stan umysłu – to styl życia, w którym **potrzeba autentyczności** miesza się z **pragnieniem wyróżnienia**. Młodzi szukają czegoś więcej niż tylko uznania – pragną przynależności, szacunku i akceptacji.

Ale nie myślcie, że flexują się tylko rozumem. Przede wszystkim, flexują się też sercem! W tym szaleństwie jest metoda, bo zaspokajając swoje potrzeby – Zetki paradoksalnie manifestują je poprzez swoje skarby. Tak, te **błyszczące cacka, gadżety i absolutne must-have'y**. Tylko, żeby mieć prestiż, nie możesz trzymać swoich pasji ani drogich przedmiotów w szufladzie – musisz je pokazać światu!

Flex jest wtedy, jak udało Ci się coś osiągnąć albo coś kupić. Albo coś dostać, na czym Ci zależało i możesz to pokazać innym. To jest flex. Bo flex to oczywiście może być coś bardzo wewnętrznego dla Twojej własnej satysfakcji, ale najbardziej jest wtedy jak widzą go inni moim zdaniem.

Marcin, 21 lat

THE KEY(S) TO FLEX

Czy istnieje uniwersalny przepis na zyskanie respektu wśród Zetek? Nie! To zależy, na kogo dokładnie szacunek chce się zasłużyć. Mimo tego można wyróżnić kilka kategorii rzeczy, które zwykle ułatwiają młodemu zdobycie uznania i prestiżu wśród rówieśników.

OUTFIT CHECK

Dla auto-ekspresyjnych Zetek, moda to obszar wyrażania siebie i błyszczenia osobowością. Pieniądze nie są tematem tabu. Normalne jest sprawdzanie (a często też komunikowanie przez samą markę per se), ile kosztowała stylówka. Zetki cenią jakość i są gotowe wydawać pieniądze, aby podkreślić swój unikalny styl.

Więcej o tej części na str. 6.

SHOW YOUR PASSIONS

Bycie ciekawą osobą to prawdziwy flex. Interesujące hobby, zajawka, której nie ma nikt inny czy eksperckość w jakiejś dziedzinie – to prestiż i powód do dumy. Młodzi chcą inwestować w samych siebie i nieustannie się rozwijać.

Więcej o tej części na str. 17.

TECH IS THE KING

Strefa gadżetów to ważny obszar życia dla osób chcących zdobyć prestiż w grupie. iPhone'y są dla Zetek już uniwersalną walutą na rynku flexu, ale różne inne urządzenia mogą wyrażać (oraz znaczyć) więcej niż prywatny samolot i tygrys w złotej klatce.

Więcej o tej części na str. 14.

VIBE CAN'T LIE

Dla Zetek liczy się dobry vibe! A ten bierze się z autentyczności i pewności siebie. Bycie sobą to prestiż, ale też wyzwanie. W świecie pełnym presji zachowanie autentyczności to prawdziwy flex! Pewność siebie, której brakuje wielu młodym, staje się rozpoznawczym znakiem – przyciągającym uwagę i budzącym szacunek.

Więcej o tej części na str. 24.

OUTFIT CHECK

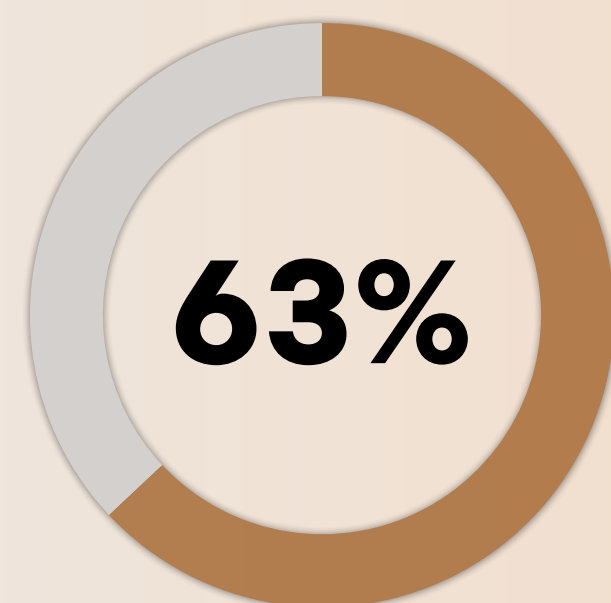
ALE WIECIE, BARDZIEJ FIT NIŻ OUT

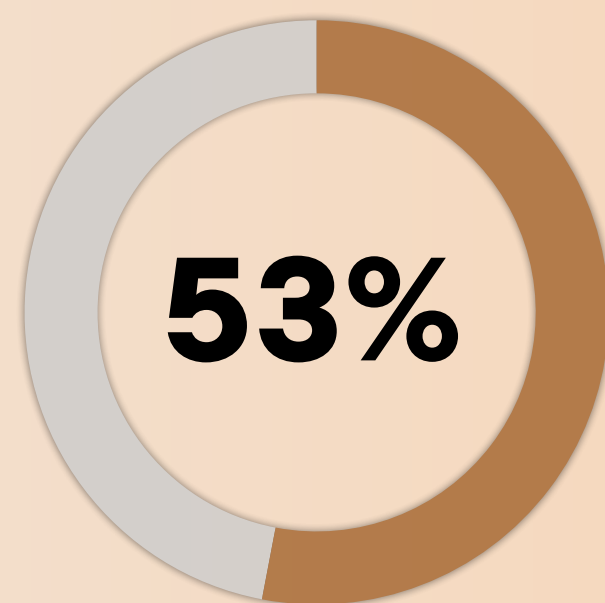
Zetkom kasa nie śmierdzi, a marka ma znaczenie

Bizuteria albo zegarek za kilkaset złotych – zbieram i kupuję! Jordany mogą być walutą społecznego uznania i dosłowną walutą (Gen Z czerpie zyski ze sprzedawania ubrań na vinted, triftowaniu). Drogie rzeczy i **markowe ubrania** to jeden z największych flexów dla Zetek.

Czym fleksują się ludzie w Twoim wieku?

**Drogie rzeczy
znanych marek**
(np. iPhone, zegarek)

**Ubrania
znanych marek**

Źródło: Badanie Y&LOVERS, wiek 15-26 lat, N=600, 2024.
Q: Czym fleksują się ludzie w moim wieku? Zaznacz rzeczy, którymi fleksują się (chwalą) osoby w Twoim wieku.

Źródło: Materiał wizualny z badania etnograficznego

[Naszyjnik Vivienne Westwood] jest chyba jednym z moich większych flexów, przecież on faktycznie trochę kosztował i jest dosyć popularnej marki.

Ola, 14 lat

Drogie buty jakoś 1500-1700 zł by kosztowały teraz. Nie chodzę w nich za często, bo też są to takie buty, że albo jest za gorąco albo za zimno na nie. [...] Miałam je na studniówce na zmianę.

Ewelina, 20 lat

Ale nie tylko marka UNIQUENESS WANTED!

Naprawdę ciężko być wyjątkowym, gdy za benchmark ma się miliony innych osób, które swoją unikalność komunikują codziennie w SoMe! Oryginalny styl to sposób pokazania innym **własnej wyjątkowości**, swojego vibe'u (wartość nadrzędna dla Zetek). Młodzi poświęcają dużo czasu i uwagi wypracowaniu swojego **unikalnego stylu**, który odzwierciedla ich skomplikowane tożsamości. Próbują, zmieniają, przefarbowują. Obecny wygląd to wycinek w ich drodze do poznania siebie.

Nie każdy by się w to ubrał,
a ja właśnie lubię w takich
innych rzeczach chodzić, może
staromodnych czy staroświeckich
i niecodziennych, no ale przez to
się wyróżniam i nie wyglądam jak
każdy – trochę inaczej. I w sumie
nie obchodzi mnie, co inni myślą.
Ja sobie wyglądam, jak chcę.

Karolina, 18 lat

Źródło: Materiał wizualny
z badania etnograficznego

Fuluary

Apaszka

Źródło: Materiał
wizualny z badania
etnograficznego

Więc to są Fulary. Nie mylić z apaszkami.
To jest coś kompletnie innego, a tym
bardziej z krawatami. To się nosi i to
wygląda trochę jak taka chusta.
No i czemu mi to sprawia taką radość?
No przede wszystkim dlatego, bo kiedyś
zobaczyłem to w jednym filmie i mi się
bardzo spodobało. I stwierdziłem,
że koniecznie muszę to mieć.
Nikt tego nie nosi tak właściwie!

Marcin, 21 lat

Nie być basiciem to **FLEX!**

Biżu & tatoos make a difference!

Zetki (niezależnie od płci) pokochały **łańcuchy, pierścionki, bransoletki, zegarki** i oczywiście **tatuże**. To kolejne pole do wyrażania siebie umożliwiające rozszerzenie symbolicznego pola auto-ekspresji. Biżuteria i tatuże nie są „dodatkami”, to **centralne kody tożsamości przynależności klasowej i bańki estetycznej**. Zetki starannie je dobierają, aby w pełni oddawały ich indywidualność. To nie tylko ozdoby, ale również świadome deklaracje, które podkreślają unikalny styl i osobowość.

Biżuterię lubię mieć na sobie, bo [...] sprawia, że czuje się bardziej... inaczej niż każda osoba, którą randomowo się spotka na ulicy, dodaje mi to trochę takiej indywidualności.

Joasia, 15 lat

Jak ktoś ma fajne tatuże [fajny styl i zadbane], to jest to dla mnie prestiżowe. Ja sam mam trzy i uważam, że są dla niektórych fajne i że można nazwać je prestiżowymi. [...]. Uważam, że to jest fajne, jak umiesz dobrać tatuże. Traktuje je jako element ubioru.

Kuba, 20 lat

Aesthetics needed

Styl może być cool, cute albo academic elegant – najważniejsze, że jest **przemyślany i spójny!** Ubiór nie jest tylko zbiorem przypadkowych rzeczy, ale świadomym wyborem, który ma za zadanie odzwierciedlać wewnętrzne wartości i gusta. **Aesthetics to podstawa!**

Ja lubię, jak jest ta estetyka zachowana, więc na pewno dla mnie prestiżem jest to, że po prostu moje ubrania w jakiś sposób zachowują pewną estetykę.

Patrycja, 18 lat

Mimo wszystko ubiór ma znaczenie dla mnie. I to jak ktoś wygląda jest dla mnie ważne [...] Nie mogę powiedzieć, że ktoś jest prestiżowy, jeśli ubiera wcześniej wspomniane rurki i mokasyny, bo mi się to nie podoba i nie czuje od niego takiego vibu z prestiżem.

Kuba, 20 lat

OUTFIT RED FLAG & CRINGE ALERT!

W modowych kwestiach jest kilka red flags, na które trzeba uważać, żeby zamiast flexu nie było cringu!

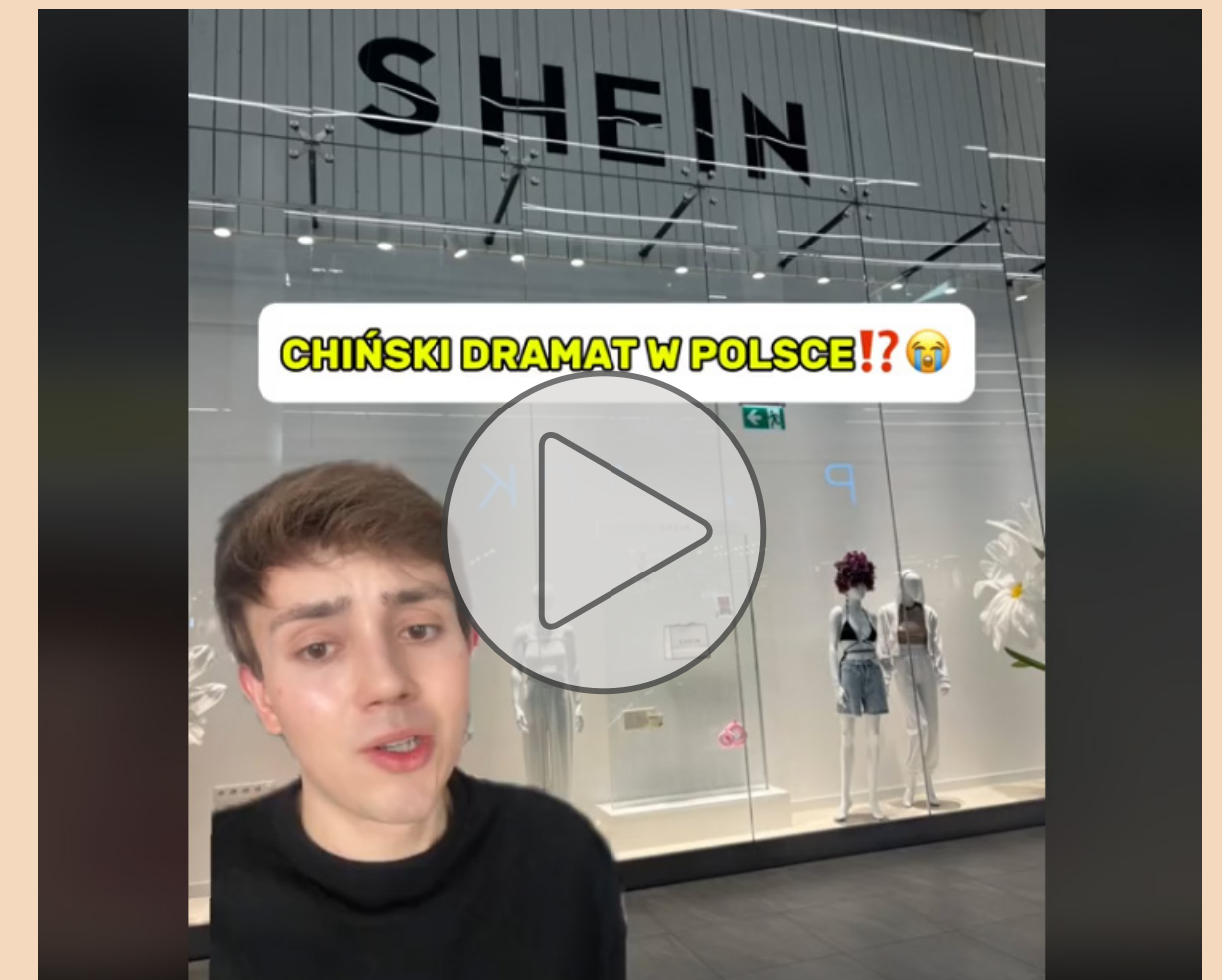
Eco(nomic) Fashion

Zetki kumają zagrożenia płynące ze zjawiska Fast Fashion, ale... wielu młodych ludzi nadal kupuje w sieciówkach, bo moda zmienia się szybciej niż stories na Instagramie. Zetki wiedzą, że naprawa świata powinna być systemowa, a nie obciążać wyłącznie ich portfele. Dlatego podejście do fast fashion to bardziej złożona sprawa.

Dla jednych flex w pojęciu modowym oznacza rezygnację z ultra fast fashion dla jakości i etyki, dla innych – sprytne (sic!) zakupy na TEMU i SHEIN. Zetki balansują między etyką a ekonomią jak artyści na trapezie. Świat nie zmieni się od razu, więc robią, co mogą, nie rezygnując z fajnych stylówek.

Pozer Look

Ubrania tej samej marki mogą być zarówno symbolem prestiżu jak i cringu. Liczy się nie tylko sama marka, ale kontekst noszenia ubrań – to, co chce się przekazać, czy jest się sobą, czy próbuje się udawać kogoś innego. Przykładem crigowej stylówki może być drill, który w badaniu został uznany za fake'owy, bo jest oznaką na siłę pokazywanie luzu.

Źródło: TikTok

Bardziej chodzi o etyczny aspekt. W sensie, tak jak była afera z tym Shein ze względu na tę etyczną część firmy, która po prostu wykorzystuje ludzi i nie szanuje praw człowieka. I to jest cringe bardziej ze względu na taki etyczny aspekt.

Zosia, 18 lat

OUT

Skinny jeans

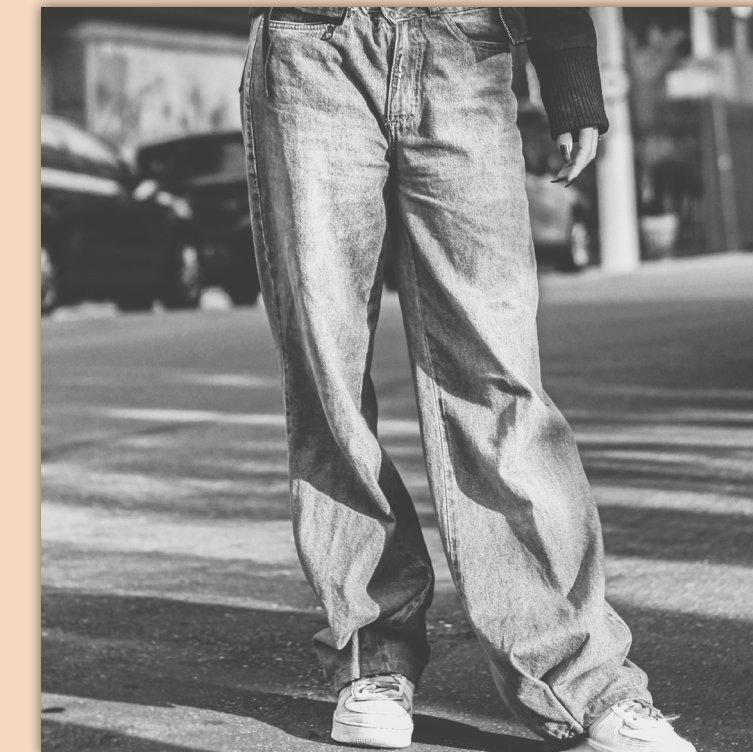
Ankle socks

Crew socks

Baggy jeans

IN

Źródło: TikTok

Wśród Zetek widoczna jest również silna chęć odcięcia się od modowych trendów wcześniejszych pokoleń oraz wyraźne zaznaczenie swojego unikalnego stylu.

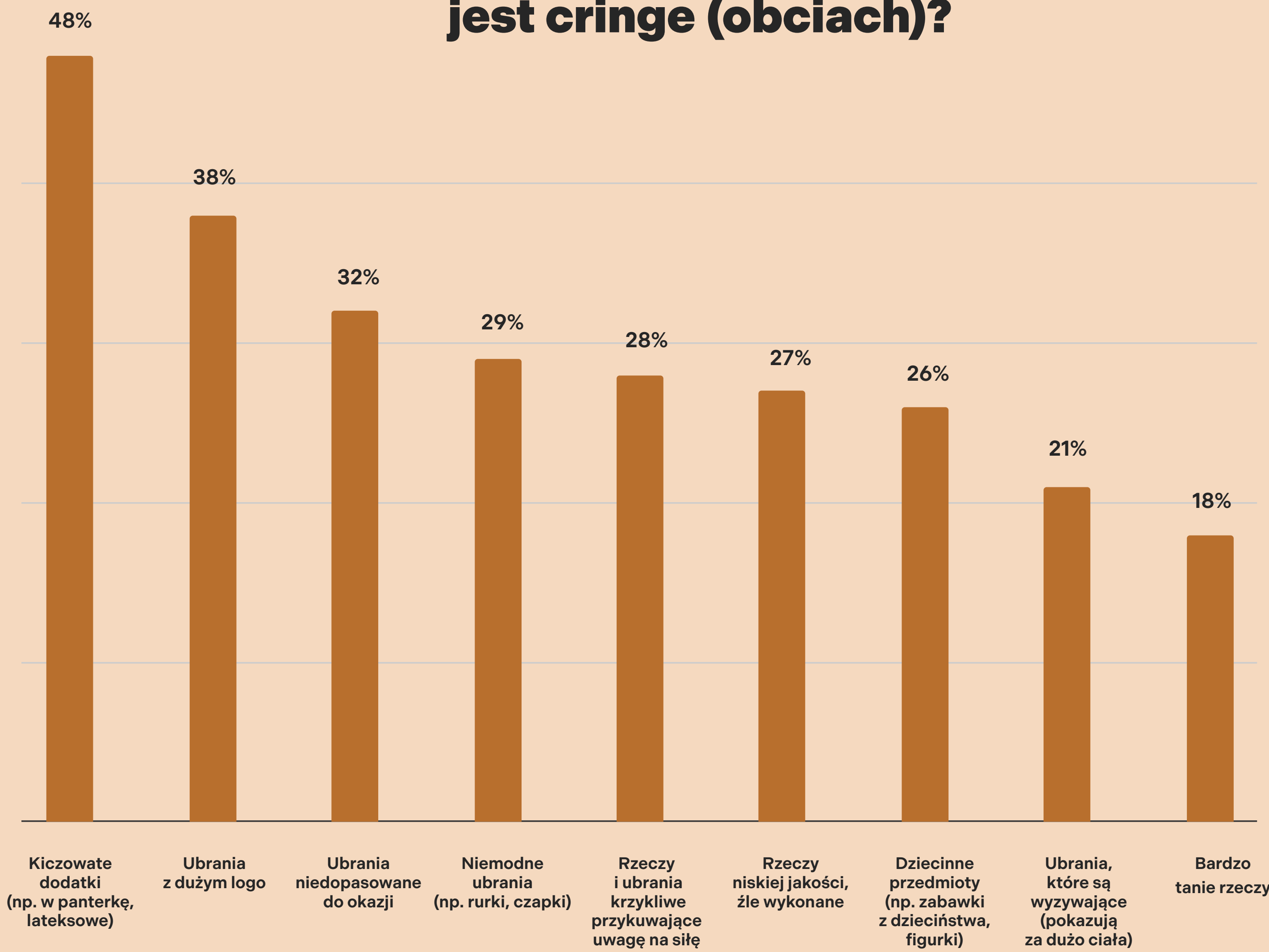
OUTFIT RED FLAG & CRINGE ALERT!

[badanie ilościowe]

Źródło: Badanie Y&LOVERS, wiek 15-24 lat, N=600, 2024.
Q: Czym dla ludzi w Twoim wieku jest cringe (obciach)?
Zaznacz rzeczy, którą cringe'owe (obciachowe)
dla osób w Twoim wieku?

Czym dla ludzi w Twoim wieku jest cringe (obciach)?

TECH IS THE KING

IPHONE BERŁEM, SŁUCHAWKI KORONĄ
A GADŻETY RZĄDZĄ ZETKOWYM IMAGINARIUM PRESTIŻU

iPhone benchmarkiem prestiżu

Mimo tego, że pierwszy model iPhone'a jest starszy niż niektóre Zetki, jego kolejne iteracje wciąż przewijają się wśród młodych jako **jedne z najpowszechniejszych wyznaczników prestiżu**.

Y? W przeciwieństwie do smartfonów innych marek, telefony z logo nadgryzionego jabłka nadal zachowują **czynnik WOW** mimo tego, że są już czymś powszechnym. Sporo wody w Wiśle upłynęło od 2007 roku (pierwszy iPhone!), a potężna siła brandu Apple wciąż nie straciła na sile przyciągania. Obietnica dawana przez markę — bycia narzędziem do stania się proamatorem fotografii, montażu video czy produkcji muzyki — wciąż skutecznie odświeża pożądanie produktów Apple'a przez poszukujących obiekty do flexu.

Co prawda urządzenia z nadgryzionym jabłkiem, ku przerażeniu niektórych Zetek, swoje kosztują, ale ROI inwestycji zwraca się w postaci +100 do prestiżu.

Więc mimo że dzisiaj już to, że masz iPhone'a nie znaczy, że jesteś bogata. To może być totalnie odwrotnie. Ale sam fakt tego, że posiadasz iPhone'a cały czas coś znaczy mimo wszystko.

Marcin, 21 lat

To też jest drogi sprzęt, a widzę dużo osób z tym sprzętem, więc to jest dla mnie takie prestiżowe.

Kuba, 20 lat

Prestiżowy tech-inwentarz

Technologia jest **ważnym elementem** w inwentarzu prestiżowych przedstawicieli pokolenia Z. Słuchawki dla audiofilki czy konsola dla gamera są dla tych Zetek **autentycznym sposobem wyrażania** własnej tożsamości za pomocą przedmiotów.

Patrycja, 18 lat

Dla Patrycji słuchawki bezprzewodowe marki Marshall doskonale pasują do jej vintage'owych stylizacji. Dodatkowo zapewniają wyraziste basy, znacznie lepsze niż w słuchawkach koleżanki, które początkowo chciała kupić. Do zmiany decyzji przekonał ją sprzedawca w sklepie, co okazało się strzałem w dziesiątkę! Co czyni je wyjątkowymi? Patrycja kupiła je sobie jako prezent urodzinowy.

Piotrek, 14 lat

W wolnym czasie Piotrek gra z kolegami w gry komputerowe. Minecraft, Fortnite, Roblox – to tylko część jego szerokiego gamingowego świata. Jest fanem gier strategicznych i tych z historycznymi wątkami. Jego sprzęty do grania (komputer i dwie konsole) to nie tylko gadżety, ale też narzędzia do budowania relacji i rozwijania swoich pasji. Swoje **Playstation 5** wymienia jako przedmiot, którym warto się pochwalić. Za prestiż uznaje **kupienie nowej gry od razu po premierze**, co jest jego zdaniem sporym wydatkiem!

SHOW YOUR PASSIONS

OD FEST DROGICH INSTRUMENTÓW PO UNIKALNE KOLEKCJE.
OD NIESAMOWITYCH PODRÓŻY PO ARTYSTYCZNE WYRAŻANIE SIEBIE.
ZETKI FLEXUJĄ SIĘ TAKŻE POPRZEZ SWOJE PASJE I DOŚWIADCZENIA!

Nietypowe hobby = The ultimate flex

Im bardziej **unikalne zainteresowanie**, tym większy flex. Zetki uwielbiają mieć swoje oryginalne pasje, z których są dumne.

Jak się wyróżnić? Poprzez grę na instrumencie, śpiew w chórze, rękodzieło albo dalekie podróże. Sposobów jest wiele, a zasada jest prosta: **im bardziej nietypowe hobby, tym lepiej**. W końcu pasje, to przestrzeń do wyrażenia swojej indywidualności!

Kuba, 20 lat

Jego zajawką jest świat **japońskiego komiksu i anime**. On sam jest dumnym posiadaczem kolekcji mang. Jedną z jego ulubionych serii dotyczy piłki nożnej i uważa ją za tak dobrą, że w jego opinii każdy sportowiec powinien ją przeczytać, bo „bardzo fajnie wsiada na mental”.

Źródło: Materiał wizualny z badania etnograficznego

Dominika, 18 lat

Jej prestiż to **saksofon** – nie byle jaki, bo sprowadzony prosto z Włoch! Markowy, drogi, i przede wszystkim – jej własność. To symbol jej determinacji i dążenia do celu, jakim było rozpoczęcie gry na tym instrumencie.

Rafał, 17 lat

Jego flex to **trąbka**. Choć nie jest jego prywatną własnością, tylko należy do orkiestry, ma dla niego ogromne znaczenie. Gra na niej w orkiestrze i budzi zazdrość – nie każdy ma trąbkę, a jeszcze mniej osób umie na niej grać. To też drogi instrument, który dodaje mu punktów w social currency.

Rękodzieło, DIY, indywidualna moda

– to idealne sposoby na pokazanie swojej **kreatywności**. W świecie Gen Z króluje **oryginalność**. Można sięgnąć po druty do robienia na szydełku albo zacząć tworzyć artystyczne torty – **swoje unikalne arcydzieło**. Efekty tej pracy, to dopiero powód do dumy!

Źródło: Materiał wizualny z badania etnograficznego

Jestem dumna z rękodzieła, cukiernictwa – są to rzeczy których sama się nauczyłam. Zaczęło się od marzenia małej dziewczynki, a stało się długoterminową pasją.

Marysia, 19 lat

Authentic Adventures

Co jeszcze jest oznaką prestiżu? **Dalekie podróże!** Zetki kochają zbierać niezapomniane doświadczenia, bo podróże to nie tylko okazja do flexowania się na TikToku lbo Instagramie. Ważne jest, aby wyjazdy umożliwiały rozwijać pasje i dostarczały **niezapomniane historie**, którymi można się pochwalić.

Egzotyczna podróż jest w TOP 3 najbardziej pożądanых nagród, które Zetki chciałyby wygrać w konkursie / loterii ulubionej marki.

Źródło: Badanie Y&LOVERS, CAWI, N=967, 15-26 lat, 2023. Q: Wybierz maksymalnie 3 nagrody, które chciałabyś_łbyś wygrać w konkursie/ loterii swojej ulubionej marki.

Mój flex to...

Plakat z Grenady [...] To jest taki mój flex powiedzmy, bo dostałam się tam na Erasmusa.

Zosia, 18 lat

Przedmiot, którym chce się pochwalić to...

Flaga Barcelony, którą przywiozłem ze stadionu w Barcelonie. I jest ona o tyle ważna, że wydarzyła się podczas bardzo ważnego meczu, który potem został określony przez kibiców w ankietach jako najlepszy mecz w historii klubu. [...] I dlatego mam tę flagę i jestem bardzo dumny z tego, że tam byłem. [...] przypomina mi, że nigdy nie wolno tracić nadziei. I zawsze trzeba być dumnym z tego, co się ma. Myślę, że to jest ważne. Obecnie służy mi do owijania szampana, jak świętuje zwycięstwa. Raz na rok albo raz na 10 lat.

Marcin, 21 lat

Geek collection – WYŻ wśród NISZ

Każda nisza ma swój **hermetyczny prestiż** – tak poznajesz swoich ludzi. W grupie zajawkowiczów liczą się przedmioty, których prawdziwą wartość (też tą materialną!) zna tylko ktoś z odpowiednią wiedzą. Im bardziej **niespotykany przedmiot**, tym większy flex ma jego właściciel. Kolekcja czołgów, płyty CD z antykwariatu czy stary pluszak – wszystko może budować prestiż w grupie znawców. W końcu **one man's trash is another man's treasure!**

Źródło: Materiał wizualny
z badania etnograficznego

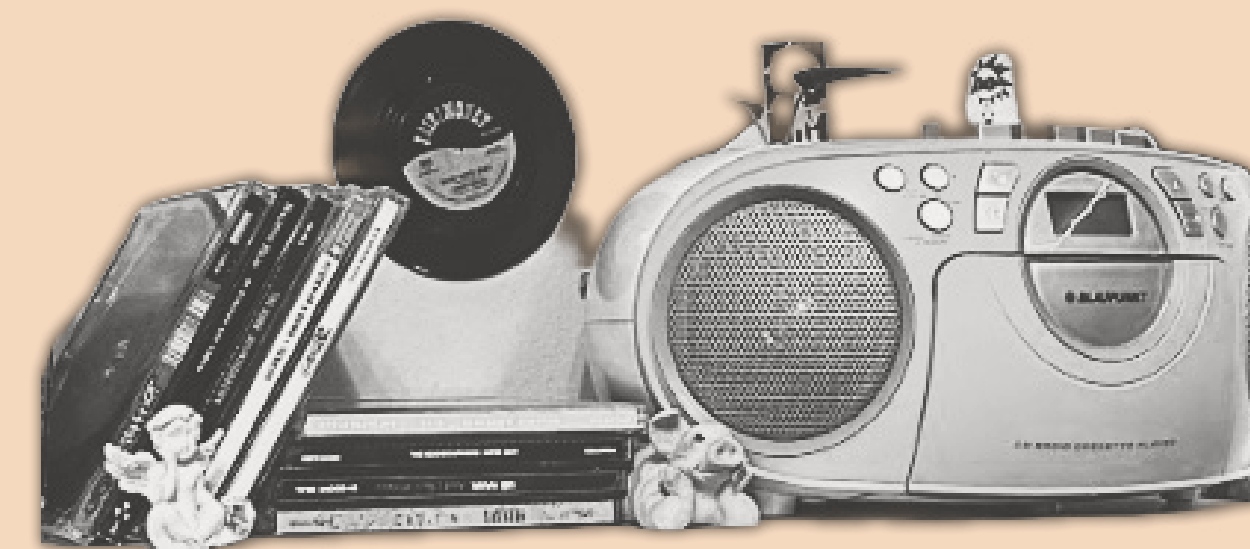
“ Nie wśród dokładnie wszystkich rówieśników, ale wśród ludzi o podobnych zainteresowaniach. To chyba jak rzadkie i stare to jest, jak ogólnie trudno to dostać. [...] [Pluszak] z merchu z pierwszego sezonu, [...] to pójdzie za tak 500 zł, kiedy ja to kupiłam za 15 zł.

Ola, 14 lat

“ Zbieram modele czołgów. Uważam, że moja kolekcja może wzbudzić podziw wśród innych kolekcjonerów.

Piotrek, 14 lat

“ Ania wśród rzeczy, które są dla niej prestiżowe wymienia m.in. kolekcję płyt CD z antykwariatu. Płyty są unikatowe i dość drogie. W końcu prestiż to coś „czym można się pochwalić np. znajomym. No i to jest coś z czego ktoś jest dumny albo co np. kosztowało dużo i chce się tym pochwalić”.

Ania, 15 lat

COLLECTION CRINGE ALERT!

Sentymentalna GRANICA CRINGE'U

Każdy prestiż ma swój termin ważności. Z czasem nawet wymarzone maskotki, urocze kubki czy kostiumy z Halloween balu tracą swój blask. Przedmioty, które wcześniej były powodem do dumy, stają się niezręcznym wspomnieniem z dzieciństwa, których trudno jest się pozbyć.

Jak mówię o tym,
że jestem ofiarą 2021
TikToka, to mam na myśli,
że jestem ofiarą TikToka
z 2021. Mam strój pokojówki,
w którym wyszłam na
Halloween nieironicznie
z moją przyjaciółką.

Ola, 14 lat

Źródło: Materiał wizualny
z badania etnograficznego

The Sound of Prestige: Muzyczny Flex

Kolejnym szerokim **polem do flexowania swoją pasją** jest **muzyka**. To szczególny obszar, w którym trzeba się dobrze orientować, aby móc zabłysnąć – szczególnie wśród fanów non-mainstreamu i undergroundowych brzmień.

Gust muzyczny może być doskonałym flexem. I choć mówi się, że o gustach się nie dyskutuje, w tym wypadku jest inaczej. Młodzi **oceniają się nawzajem przez pryzmat muzyki**, jakiej słuchają. Jest ona również potężnym narzędziem do kreowania swojego wizerunku. Trzeba wiedzieć, czego się słucha, aby zyskać uznanie grupy!

Uważam, że muzyka, jakiej się słucha, ma duże odzwierciedlenie w tym, jak jest się postrzeganym. Ogólnie jak Twój status jest postrzegany.

Kuba, 20 lat

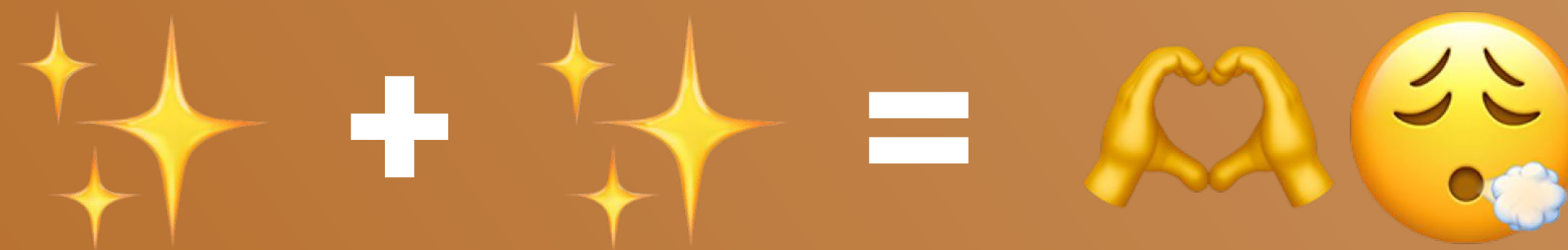

Ja potrafię na przykład wrzucać sobie jakąś piosenkę na stories na Insta, ale jak ja odczuwam, że ona nie wpasowuje się właśnie w te akceptowalne przez społeczeństwo jakieś gusta, to jej nie wrzucam.

Ania, 15 lat

VIBE CAN'T LIE

WZÓR NA VIBE'IK DOUBLE MATCH*:

*NIE DZIĘKUJECIE. OPRACOWANE NA PODSTAWIE WŁASNYCH DOŚWIADCZEŃ 🐼

Authenticity is a KEY!

Outfit się zgadza, iPhone w kieszeni, unikalne hobby zaprezentowane, a wycieczka z niezapomnianą historią do opowiedzenia zaliczona. Jest się czym flexować! Ale dla Zetek prestiż to **nie tylko przedmioty i doświadczenia**, ale również **sposób bycia**. Autentyczność to podstawa! Bycie prestiżowym to nieudawana pewność siebie. Vibe can't lie – osoba, która ma prestiż czuje się dobrze we własnej skórze. To po prostu widać, a inni to dostrzegają!

Dla mnie prestiż to jest, jak ktoś ma taki swój vibe po prostu. Że czuć od niego coś takiego, że on dobrze się ze sobą czuje, że czuje się pewnie. Wszystko do niego pasuje. Na pierwszy rzut oka czuć od niego dużą pewność siebie, że on nie musi nikomu nic udowadniać i że jest mu dobrze tak, jak jest. I to wszystko pasuje do niego, nie robi nic na pokaz. Jest taki, jaki jest i to mu wychodzi dobrze.

Kuba, 20 lat

Real confidence

Aby mieć flex, trzeba pokazać światu real confidence, która przejawia się w swobodnym zachowaniu i **odważnym wyrażaniu siebie**. Nie jest to łatwe, bo wielu młodych deklaruje, że uważa się za mniej fajnych od swoich rówieśników.

Aż **66%** młodych zgodziło się ze stwierdzeniem: **Czasem czuję się głupszy(a) czy nudniejszy(a) niż inni i nie wiem, co fajnego zrobić czy powiedzieć.**

Źródło: Badanie Y&LOVERS, CAWI, N=600, 16-26 lat, 2024.

Bycie cool to nie tylko powierzchowna pewność siebie, ale głęboka **samoakceptacja**. Taki vibe przyciąga uwagę, buduje prestiż i sprawia, że **można stać się inspiracją dla innych.**

Mam koleżankę [...] zazdrozczę jej [...] takiej pewności siebie, takiego nieprzejmowania się, albo przynajmniej nie pokazywania po sobie tego, że się przyjmuje. Ma włosy pofarbowane na czerwono. [...] nie przyjmuje się, co ludzie powiedzą. Jej charakteru jej zazdrozczę bardzo mocno.

Zosia, 18 lat

VIBE RED FLAG & CRINGE ALERT!

Pls, don't be 'Pick Me'

Tylko nie przeginałmy z tym vibem, bo autentyczność zniknie szybciej niż bilety na Taco na Narodowym. Wtedy zamiast zielonych flag, masz gwarantowane czerwone flagi prosto z fabryki cringe'u.

Why SO desperate? „Pick Me” to zjawisko, które przyciąga uwagę niczym świecidełko na dnie morza – pozornie błyszczące, ale na dłuższą metę męczące. To spektakl nieautentyczności, gdzie aktorzy grają rolę na granicy śmieszności i zażenowania. W próbie bycia „tych jedynych”, gubią autentyczność, a zamiast aplauzu zbierają red flagi.

Zetki to pokolenie, które ceni prawdziwość, a fake dostrzegają z kilometra. „Pick Me” w ich oczach to tylko kolejna „gwiazdka” w teatrze życia, z której światła szybko gasną.

Cringe to te wszystkie internetowe jakby schematy ludzi na zasadzie Pick Me.

Michał, 19 lat

Pick me to jest ogólnie zachowanie gdzie najczęściej to jest dziewczyna i na przykład ona uważa się za taką dziewczynkę. Musi być w gronie chłopaków, bo wtedy się czuje lepsza i uważa, że jest taka malutka słodziutka i ogólnie cała atencja chłopaków musi być skupiona na niej. Ona zaczepia właśnie tych chłopaków, tak bardzo chcę ogólnie z nimi żyć. (...) No i ogólnie uważamy, że to jest strasznie dziwne i cringe'owe.

Ania, 15 lat

DOBI

CZUC

SLA

WE READ

TERAZ BĘDZIECIE UP TO DAT

WRAPPING UP

IT'S CZAS PODSUMOWANIA

IT'S KEY INSIGHTS CZAS

TO JUŻ JEST KONIEC

ZARAZ BĘDZIE PODSUMOWA

GENERALNIE FAJNIE BYŁ

RAPORT SLAY TO I WNIOSKI

Z NARZĘDZIOWNIKA ZFLEXOWANEJ ZETKI

Kluczowym narzędziem flexu jest **hajs**. Zetki nie udają, że it's not about money. Ale! Mimo tego osoby prestiżowe powinny mieć dodatkowo **pierwiałek unikalności**, a w tym mogą pomóc niebanalne wybory modowe czy odpowiedni dobór akcesoriów. Całość może się zamykać klamrą spójnej estetyki.

HOBBY NACZYNIEM PRESTIŻU

A co jeśli nie zgadzamy się z mainstreamem, na temat tego, co jest prestiżem? Znajdujemy **swoją pasję**. Granie na puzonie i kolekcjonowanie leśnych skrzatów może być naszym powodem do dumy — wystarczy **z kimś tę pasję (i prestiż) dzielić**.

TECH-GADŻETY

W sferze prestiżowej elektroniki nie ma bardziej uniwersalnego benchmarku niż **iPhone**. To nie tylko telefony — to też narzędzie do wyrażania samego siebie i widoczny wyróżnik osoby prestiżowej. Mimo dominacji nadgryzionego jabłka, inne **technologiczne gadżety** mogą pełnić podobną rolę pod warunkiem, że są **autentycznym uzupełnieniem wizerunku** Zetki oraz jej pasji.

WYCZUJ TEN VIBE

Czy prestiż można wyczuć piątym zmysłem? Jeżeli jest to **poczucie autentyczności**, to tak. Jeżeli osoba prestiżowa czuje się w zupełności **zgodna ze sobą** i swoim lookiem, jest uważana za autentyczną oraz potrafi świecić **pewnością siebie**, to istnieje duże prawdopodobieństwo, że opanowała trudną sztukę omijania czerwonych flag.

CREDITS

Autorki i autorzy raportu

Jakub Matuszak, Katarzyna Janik, Sylwester Sieczkowski, Izabela Fila, Alicja Czajkowska

Design raportu

Katarzyna Janik, Jakub Matuszak

Badaczki i badacze

Alicja Czajkowska, Marysia Jaworska, Katarzyna Janik, Jakub Matuszak, Izabela Fila, Sylwester Sieczkowski, Justyna Król, Pola Staniszevska, Zosia Wojcieszek, Filip Oszczyk, Emilia Ulewicz (mBank), Aleksandra Woźniak (mBank), Krystian Piotrowski (mBank), Bartosz Rudzik (mBank)

Ogromne podziękowania dla

Anny Marii Szutowicz, Gabi Grzelak, Ola Gębarowska, Aga Warzybok, Pola Rożek, Masza Małanicz & PTBRiO